

Piotr Kowolik

Prof. dr hab. Władysław Jacher
(1931-2009) : socjolog, socjolog
wychowania, metodolog badań
społecznych

Nauczyciel i Szkoła 1-2 (46-47), 239-241

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Piotr KOWOLIK

Prof. dr hab. Władysław Jacher (1931–2009) – socjolog, socjolog wychowania, metodolog badań społecznych

Profesor Władysław Jacher urodził się 8 lutego 1931 r. w Joninach na ziemi tarnowskiej. W latach 1959–1962 ukończył studia filozoficzne i socjologiczne w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim po napisaniu i obronie pracy magisterskiej pod kierunkiem prof. Czesława Strzeszewskiego zatytułowanej *Zagadnienie pracy u św. Tomasza z Akwinu*. W 1966 r. doktoryzował się na podstawie dysertacji *Teoria więzi społecznej w socjologii Emila Durkheima*, której promotorem był prof. Jan Turowski, a recenzowali ją: prof. Jan Szczepański, prof. Jan Lutyński i prof. Czesław Strzeszewski. Również na KUL-u habilitował się w 1973 r. na podstawie pracy *Zagadnienie integracji systemu społecznego* pisanej w Katedrze Socjologii prof. J. Turowskiego. Recenzentami habilitacji byli: prof. Bogusław Gałęski, prof. Waław Makarczyk i prof. Jan Turowski.

W latach 1963–1968 jako kierownik działu socjologicznego pracował w Instytucie Tomistycznym w Warszawie, równocześnie od 1966 do 1974 r. wykładał socjologię w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od r. 1974 związany był z Instytutem Śląskim w Opolu, w którym pełnił funkcje kierownika Pracowni Socjologii Wsi, a od 1977 r. był kierownikiem Zakładu Kultury Współczesnej i prowadził pracę dydaktyczną w opolskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej (obecnie Uniwersytet Opolski). Od 1978 r. pracował w Uniwersytecie

Śląskim na stanowisku kierownika Zakładu Socjologii Pracy i Organizacji w Instytucie Socjologii, którym kierował do 2001 r. Na katowickiej uczelni pełnił też funkcje administracyjne – przez 12 lat był dyrektorem Instytutu Socjologii, a także prodziekanem Wydziału Nauk Społecznych. Wykładał również przez kilka lat w Uniwersytecie Łódzkim, Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym w Kielcach, Filii w Piotrkowie Trybunalskim i Wyższej Szkole Zarządzania i Nauk Społecznych imienia ks. Emila Szramka w Tychach.

W. Jacher swoje badania naukowe skupił przede wszystkim na socjologii teoretycznej i empirycznej, wiele uwagi poświęcając także metodologii. Profesor znał język grecki i łaciński, co należy uznać współcześnie za umiejętność uniikatową. Znajomość tych języków pozwoliła w swoim czasie wydobyć z zapomnianych ksiąg Arystotelesa i św. Tomasza z Akwina ich poglądy i koncepcje pracy.

Istotną rolę w orientacji naukowo-badawczej W. Jachera odegrała prowadzona na szeroką skalę analiza empiryczna i teoretyczna problematyki integracji oraz więzi społecznej w różnych grupach mniejszości narodowych i etnicznych.

Rozważania teoretyczne i badawcze Jachera dotyczyły również współczesnej socjologii pracy i organizacji. Zajmował się również socjologią wsi w aspekcie teoretycznym i badawczym, wiele miejsca poświęcając mikrostrukturom społecznym wsi, problematyce integracji kulturowej na wsi opolskiej.

W obszarze zainteresowania W. Jachera znaczące miejsce zajmowała socjologia edukacji i oświaty, w której podejmował badania nad zarządzaniem oświatą w województwie śląskim i łódzkim oraz w Polsce; kulturotwórczą rolę szkoły na Śląsku Opolskim oraz funkcjami integracyjnymi systemu edukacji. Horyzonty badawcze Profesora obejmowały dziedziny: rodzina, praca zawodowa, kultura, socjologia religii i moralności oraz systemu wartości.

W osobie Profesora utracono członka wielu krajowych i zagranicznych organizacji naukowych m.in.: Międzynarodowego Centrum Studiów i Relacji Kulturalnych w Rzymie, Międzynarodowego Towarzystwa Socjologicznego (ISA); Międzynarodowego Towarzystwa Socjologów Języka Francuskiego (AISLF), Instytutu Zachodniego w Poznaniu, Instytutu Śląskiego w Opolu, Polskiego Towarzystwa Socjologicznego Komitetu Socjologii PAN, Rady Naukowej Centrum Badań Przedsiębiorczości i Zarządzania PAN, komisji Filozofii i Socjologii PAN, Komisji Studiów nad Przyszłością Górnego Śląska PAN w Katowicach (Przewodniczący).

W. Jacher był autorem prac:

- Teoria więzi społecznej w socjologii Emila Durkheima, Lublin 1973;
- Zagadnienia integracji systemu społecznego, Warszawa 1976;
- Kultura polityczna mieszkańców Śląska Opolskiego, Opole 1980;
- Młodzież województwa opolskiego na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych, Opole 1983;
- Socjologiczne mierniki efektywności pracy, Katowice 1985;
- Metodologiczne problemy socjologii pracy, Katowice 1987;
- Więź społeczna w teorii i praktyce, Katowice 1987;
- Społeczność zakładu pracy, Katowice 1992.

Profesor W. Jacher wypromował kilkuset magistrów i kilkudziesięciu doktorów (30). Recenzował kilkadziesiąt prac doktorskich, ponad dwadzieścia pięć habilitacyjnych, dwadzieścia dwie prace profesorskie. Napisał ponad dwadzieścia recenzji i ponad 80 artykułów w prasie centralnej i regionalnej. Posiadał dar zjednywania ludzi, był życzliwy i serdeczny wobec drugich, cechowała Go wysoka kultura osobista, która czyniła Profesora osobą powszechnie lubianą i szanowaną przez studentów i współpracowników.

Zmarł 4 kwietnia 2009 r. w Katowicach.